

Kommunstyrelsen

Finansdepartementet

Yttrande över promemoria ”Stärkt skydd för vissa förtroendevalda och en tydligare intern kontroll i kommuner och regioner” (Ds 2024:10)

Ert dnr: Fi2024/01177

Tillägg under 4 kap. 18 a § KL

Burlövs kommun ifrågasätter att krav om utbildning och åtgärder endast föreslås omfatta förtroendevalda med uppdrag om minst 40 % av heltid, benämnda i lagförslaget som kommunal- och regionråd. Till underlag inför antagande av riktlinjer för Burlövs kommuns arbete mot otillbörlig påverkan och korruption har kommunen tagit hänsyn till lokala och nationella undersökningar, som visar att förtroendevalda i relativt hög utsträckning utsätts för otillbörlig påverkan även utan uppdrag som kommunalråd. En undersökning från Brottsförebyggande rådet visar dessutom att vissa förtroendeuppdrag är särskilt utsatta, uppdrag som i mindre och medianstora kommuner ofta finns hos förtroendevalda med en lägre sysselsättningsgrad än 40 % av heltid. Otillbörlig påverkan och korruptionsbrott av/mot förtroendevalda riskerar allvarliga konsekvenser för den enskildes och organisationens säkerhet och förtroende, och därmed ser Burlövs kommun risker i att de föreslagna bestämmelserna avgränsas så att en grupp med dokumenterad utsatthet inte omfattas.

De föreslagna tilläggen ålägger kommuner att vidta alla åtgärder som behövs för att förebygga att kommunalråd utsätts för ohälsa eller olycksfall till följd av hot och våld, samt att se till att kommunalråd får tillräcklig utbildning för att undgå risker. Burlövs kommun ställer sig frågande till att det inte föreslås vidare förtydliganden om hur långtgående kommunernas ansvar för åtgärder ska vara; exempelvis om kommunen förväntas agera inför och vid hot och våld i samband med partipolitiskt arbete utanför den kommunala verksamheten eller på privat tid. Promemorian beskriver att syftet är att motsvarande skydd för kommunernas anställda vid hot och våld även ska erbjudas till kommunalråd, men tydliggör att det på grund av risk för intressekonflikter inte är aktuellt att ge kommunerna arbetsmiljöansvar för de förtroendevalda som omfattas. Eftersom kommunalrådets uppdrag finns i flera sfärer utanför den kommunala verksamheten ser kommunstyrelsen därmed behov av att definiera kommunernas ansvar vidare. Burlövs kommun ställer sig också frågande till att grundkrav för det förebyggande arbetet och åtgärder vid utsatthet inte specificeras.

Promemorian beskriver att rådande praxis om självpåtaget ansvar från inblandande aktörer inte har gett tillräcklig effekt för att skydda utsatta förtroendevalda. Burlövs kommun delar bilden av att ansvarsfrågan behöver förtydligas, men anser att otydligheten kring hur långtgående

kommunens ansvar för nödvändiga åtgärder ska vara, och i vilka sammanhang kommunen ska vara ansvarig, sannolikt kommer leda till behov av samma princip kring självpåtaget ansvar. Ett mer effektivt och, mellan kommunerna, jämlikt skydd hade kunnat möjliggöras med tydligare ramar för arbetet och nationell samordning för kompetens och insatser.

Ändring av 6 kap. 6 § KL

Burlövs kommun har sedan tidigare egna riktlinjer för systematiskt arbete mot otillbörlig påverkan och korruption, avseende såväl anställda som förtroendevalda. Kommunens riktlinjer för hur uppföljning av och åtgärder mot utsatthet för otillbörlig påverkan och korruption ska utföras, och hur ofta, gäller entydigt för samtliga nämnder. Syftet med den föreslagna ändringen är att underlätta för ett mer systematiskt arbete mot korruption och andra oegentligheter, men Burlövs kommun menar att ändringen riskerar att få motsatt effekt. Om det, i stället för att ha ett systematiskt kommunövergripande arbete mot korruption, är upp till respektive nämnd att bedöma riskvärde och konsekvens av korruption och andra oegentligheter i de egna verksamheterna riskerar systematiken i det förebyggande och uppföljande arbetet att gå förlorad. Kommunstyrelsen bedömer att ett övergripande systematiskt arbete mot otillbörlig påverkan och korruption vore mer ändamålsenlig.

Burlövs kommun är osäker på om ändringen kommer att leda till det önskade resultatet. Risker finns att kontrollmoment gällande korruption och andra oegentligheter bedöms vara så pass osannolika och med så pass låga risker att kontinuerlig kontroll för att upptäcka utsatthet och nya risker uteblir. Samtidigt som enstaka fall kan orsaka stora skador för organisationen, inte minst vad gäller förtroende för beslutsprocesser, riskerar arbetet för åtgärder mot otillbörlig påverkan och korruption att bli passivt om det ska genomföras inom ramen för intern kontroll. Burlövs kommun anser att en särskild bestämmelse om hur kontroll av otillbörlig påverkan ska genomföras vore mer effektiv.

Burlövs kommun delar inte heller promemorians bedömning att förslaget inte innebär några ekonomiska konsekvenser för kommunerna. Den föreslagna ändringen framhålls i promemorian som ett förtydligande och en specificering av kommunernas befintliga arbete med den interna kontrollen. Att även arbeta förebyggande mot fel och andra oegentligheter framstår dock för Burlövs kommun som en förhöjd ambitionsnivå i förhållande till det nuvarande arbetet. Förslaget innebär alltså i praktiken en utökning av kommunernas nuvarande arbete med intern kontroll. I likhet med många små och medelstora kommuner har Burlövs kommun en administrativ organisation där den här typen av förändring kommer att innebära en ekonomisk påverkan.

På kommunstyrelsens vägnar

Sara Vestering
Ordförande

Johan Bjurnemark
Nämndsekreterare

Denna ruta innehåller kommunens kontaktuppgifter och är avsedd för uppläsningsprogram.

E-postadress: burlovs.kommun@burlov.se. Webbplats: www.burlov.se. Postadress Box 53, 232 21 Arlööv. Besök: Kärleksgatan 6, Arlööv. Telefon: Växel: 040-625 60 00. Fax: 040-43 39 61. Organisationsnummer: 212000-1025. Bankgironummer: 650-3890.

Plusgironummer: 112010-4.

**Burlövs
kommun**

Detta dokument är elektroniskt signerat och juridiskt bindande.

Signed by: Sara Vestering

Date: 2024-09-18 13:43:12

BankID refno: 3ba0ded3-3edb-46c9-9d82-7abc08486f08

Ordförande: Sara Vestering

Signed by: JOHAN BJURNEMARK

Date: 2024-09-18 13:18:23

BankID refno: 42472050-5b8a-413d-a97d-48adbb4f90f8

Sekreterare: Johan Bjurnemark

Kopia/bekräftelse på e-signerat dokument.